

Kramérusovy

Čís. král. Vlastensté Noviny.

Roku 1800.

Čís. 43.

V Sobotu

Dne 25 Digna.

Dvanáctý roční běh.

S nejvyšším císařským královským povolením.

Francouzské řádné noviny na den 3 toho dáwagi zprávu, že se Francouzové na ostrovu Malte Angličanům vzdali, a o tom příběhu takto dále píší: Generál nad dywizy Dobé a nejvyšší wogenstý ředitel na ostrowích Malte a Gozo, povolal všech vyšších oficerů a kommissarů, a sešel s nimi w radu, w kteréž přednesl, že wšeliké potrawy pro wogsto již přes měsíc se nedostává, a že chléb pro wogsto a obywarle forma gessně za 12 dní postačí. Wideloliby se jim tedy, že k Anglickému Generálowi oficyra posle, a genu kapitulacý přednese. Na této radě

wšickni přestali, a wyhotowili kapitulacý, kterauž podepsali z Francouzské strany vyšše připomenutý Generál Wobé, gačkožto nejvyšší Francouzský ředitel na Malte, a Kontraadmirál Wilkenow; z Anglické strany Generálw Major Pigot, vůdce Anglického a allrowaného wogsta, a zpráwu wedaučy Kapitán Martin nad Anglickými lodjmi.

Člankowé kapitulacý gsau tito:

1) Branný lid z Malty a hradi Pnj přináležejících wytáhne w den a hodi nu ustanowenau, aby se k Marselskému witi mohl, a syce se wšssí wogenstau crj, s plápolagjčými praporecy, s hořjčými luntý, s dwěma kusy a 4mi wozy spolu s přináležejjčými dělostřelcy, a s 302

frýtým vozem pro pěchotu. Gakož také wšickni auřednjcy, genž přináležejí k městskému, wogenstému a placweckému auřadu, k Tulonu se poplawj. Odpowěd. Branný lid podle žádosti propustj se se wšij wogenstau cti, wšak ale na břehu wšecku zbraň složí. Když se podpisse kapitulacy, Anglické wogsto osadi stance Rykasoli a Tyné, a bránu národnj ově wogsta Anglické y francouzské tak dlouho w mocy své mjeti budau, až korábowné se shromáždj, na nichžby prwnj transport francouzů do vlasti plawiti se mohl. Branný lid ostává w zageti, a nesmj proti Anglickému Králi tak dlouho bogowati, dokwadž wyměněno nebude, a protož oficyři toliko na své poctiwé slow gsau propustění. 2 a 3) Wšickni Generálowé y wšickni wyššj a nižšj oficyři, též měststj auřednjcy odcházegjce z perwnosti swau zbraň podržj. 4) Francouzské wogsto poplawj se domů na penjz Anglického Krále. 5) Gmění a spisowé nadepsaných osob nesmj se prohlížeti. 6) Několik francouzské republice přináležegjících korábů též tak opatřeno bude. 7) Wšickni nemocnj genž mohou odgiti, gsau propustění; a kterjž zpátkem ostanau, Anglický Generál o ně pěči mjeti bude. 8) Wšickni obywatelé, kdož na Maltě ostati chtěj, náležité ochrany práw nadjeti smagj. 9) Kdož pak z Maltj odgiti chtěj, budtež oni francouzowé aneb Maltčesstj, bud jim swobodno, aby s swým gměním což čtj dělati mohli, a čtjli své nemohowité gmění prodati, lhůta k tomu za plných 6 měsyců jim propuštěna bud. 10) Po podpísání

wmluvené kapitulacy hned s nj koráb k francouzskému zemstému řizenj se poplawj. 11) Prwé než francouzské wogsto na koráby wstauj, žádné Anglické wogsto do města se newpustj. 12) Wšickni posawád učiněnj kontraktowé aneb sinlawy, pokudž dowoleni a podle práwa řádnj, swau platnost magj. 13) Sednatele čili agenti alizrowaných mocností, gakož y gmění gegich wšetřeno bud. 14) Žádný z francouz přicházegjících koráb po této kapitulacy za 20 pořad zběhlých dnj zgmauti se nesmj. Odp. Odepřjno. 15) Generálowé, šrob y ginj kdož pořádek na pěči mjeti musgj, od sebe odlaučení nebudre. 16) W čas obležení zagati francouzowé y ostatnj zagati na wálečné lodj nazwané Wylém Tell, a fregáté prawené Dyána, propustění budre. Odp. Zagati na prawených lodjch gsau gíž wyměnění, aneb co neydějw propustění budau. 17) Sedna ani druhá strana mocy a násylj proti sobě vjwati nebudau. 18) Wšeliký wklad této kapitulacy podle neymjrnějšjho smyslu se učinj.

Z Ferráry 22 zářj. W nassem městě zbirá se pluk městtanů dobrowolnjků, kterjž k obraně nassj fraginy ustanoweni gsau, a k cýsarstému wogstu se přispogj. Wogenstým ředitelem na perwnosti Mantui nynj Maršalkůw Layt nant Minkowič ustanowen gest.

Z Florence 23 zářj. Francouzowé z papežské fraginy Romanye, neyprwé tu mnoho kontribucy sebrawše, docela wstaupili. Cýsarstý Generál Somarywa, genž w Tuskánském knížetstwj wogsto pod swau zpráwu má, w řech-

ro dních progel města Pisa, Livorno, Luku a Genu, a vosecky příprawy k obraně náležitě prohlídl. Po tu chvíli v celém Tuskánském knížectví lid se ozbrojuje a dělí v pluky gízdné a pěší, a vosecko táhne k hranicem k rubežem odporu, kdyby předešlá válka znovů počiti měla. Také tu na hradech což jest drabých a vzáctných obrazů, skládají na cestu do Livorna, a pokudžby nepřátelé přes naše hranice protlačiti se měli, rito obrazové do Třestu se posílau. — V Ankoně gíž 6000 esarstého wogsta leží, kterjž stále a vřslně na stancých pracují. — Gať tu v Tuskánsku tak y gíných Wlastých fraginách pád dobytka welice se rozšohl.

3. Livorna 24 září. Minulau sobota dwa kupectj korábowé z ostrowa Sardynie přinesli zpráwu, že Francouzové, zagatj na pevnosti Waletě, gíž na Anglických lodjch k ostrowu Minorce se plawj, odkudž potom na Francouzský břeh dodání budau.

Dne 27. Gíž dne 7 toho přišla sem zpráwa, že pevnost Waleta v posledním tažení leží. Branného lidu pozůstávalo toliko 3000 mužů, (gínj píšl gen 1700 mužů) a denně welmi mnoho lidu weregne po vlicých hladem mřelo. Dwe francouzské fregáty Sprazwedlnost a Dyána, každá 40ti kusy osazená, s 5ti draze naloženými koráby chtěly od Walety k Tulonu se vkrásti; wšak ale Angličané Dyánu y wšech pět korábů zagali. Na zemi před Waletau po tu chvíli stálo 5000 Angličanů a 500 Neapolitánů, a po moři 17 wálečných lodj hlídalo přístawu před

Waletau, strze než nebylo tak snadné, aby který koráb buď do přístawu wgiti aneb odtud wygiti mohl. Dne 4ho září brannj Francouzové s přewrhlymi Maltezskými z Walety zausánliwě wyšedli chtějí Angličany nazpět do lodj zahnati, a pak po ostrowě pro sebe potrawy pohledati. Wšak nezdarilo se gini, a tuť potom dne 5 o kapitulacy gednati počali, podle kterěž Angličané dne 8 září do Walety wtrhli.

Téhož dne 8 září roku 1565 mužjli Turcy pod zpráwan Sultána Solimana Druhého, genuž wšeccky Afrykanské laupežné fraginy ku pomocy přispěly, z ostrowa Malty wstapiti. Turcy dne 18 máje oznámeného roku na Waletu wystapili; 78,000 kaulj do hradu wmetali, 15,000 ozbrojeného lidu, a 8000 samých plawců aneb maztrošů ztratili. Gíž w hlawnj pevnosti, kterěž neywyšší mistr, giněnem Jan de la Walette, *) bránil, neywertší nanz byla, gíž 3 hradowé wzjiceminách leželi, a toliko zmužilost neywyššího mistra zdržela, že w gednání o kapitulacy s Turky se nepustil; a tuť se stalo, že Maltezský gonák s příkopshodiw weliký kámen znamenitého Genetála Draguta, rodilého z Algiru tresl, kterjž po malo hodinách na wěčnost odšel. Tato gediná příhoda způsobila tak mnoho, že Turcy pustiwše od obléžení s nenabitau škodau od Malty domu se plawili.

*) Když po tom hrozném Turckém obléžení hradowé opět oprawení a wějším počtem branného lidu osazeni byli, Maltezský řád chtěj pazmátku swého wdatného neywyššího m

stra na veľký oslawiti, hlawnj pewnost po gmeně geho la Waletu gmenowati počal.

Z Řima 24 jārj. Welmi taužebně očekáwáme gisté zpráwy, zdali Angličané ostrów Maltu pro sebe podrží, čili geg zase Maltezským rytířum nawrátj. Skrz pewnost Gibraltár a Maltu nynj panugj na celém středoziemnjm moři, a wsecken obchod z Lewantských ostrówu w swých rukau magj. Cýsar Ruský Pawel Ballifa Barakčiolli minysirem Maltezského řádu v Neapolského Brázle, a Ballifa Piñarelli laytnantem v Maltezského admirálnjho auradu wstaz nowil. — Řádná zpráwa, že Neapolský dwůr papežské stolice weynosně knjžetstwj Benewento nawracuge, způsobila tu weliké potěšeni, a obzwláštěně z té přjčiny, poněwadž prawdě se pozdobá, že kraginy Ferrára, Romanya a Bolonj od papežské stolice održeny budou.

Z Florence 29 jārj. Gest wěc známa, že prwnj kónssel Bonapart sw. Otcey Piowu Sedmému podle Kardynála Martyňány, genž gest Biskup w Werčelli w Piemontské kragině, swau slusnau žádost přednesti dal, žeby rád tomu byl, aby Francouzský národ s sw. Řimstau apostolskau stolicí zase smiřen býti mohl. Množj o této důležitě wěcy po tu dobu pochybowali mysljce, že tato zpráwa nedůkladná gest. Wšak předewčjem giž přigeli sem za tauto přjčinau z Řima Monsenhor Spina, a Páter Karel Raselli, někdeyssi Generál Serwisského řádu. Tito oba wčeni a dofonalj mužj z rozkazu geho Swattozsti papežské nynj do Werčelli gedan,

kdež s wyslancem, od kónssela Bonaparta ustanoweným, a přičiněnjm Kardynála Martyňány o tuto welmi důležitau wěc gednati počnau. Dnes zmjženj papežstj wyslancy dále na swě vrčené mjesto odgeli. — Cýsarstj Ferrárský cytatel čili hrád nad mjrú vperwnili, a welikým počtem kusů osadili. Také podle celé řeky Pádus od Mantuy až k Ferráre ssance založili.

Z Medyolánu 29 jārj. Francouzská armáda, že nynj přjměj prodlauženo gest, zase zpátkem vstupuge, a ssiregi po městech a wesnicých se rozkládá, Generála Brýna gestě dnes tu čekáme. Pluk 10,000 mužů Piemontských, genž se měl k Francouzské armádě přirazyti, také se giž zpátkem do Piemontu nawracugj. — Dne 23 w noci k dni 24 toho měsíce w Genui znamenali dosti sylné zemětřesenj, kterěz se od západu k východu táhlo. Trwalo gen kratičkau chwili, wšak gest se obáwati, že w dolnjch Wlassich sylněgši bude. — Francouzové pomocj Bolonjských národnjch strážnjků přissli laupěžnjkům na kůzi, kterjž w kraginách Bolonj a Romanyi mnohé neřesti páchali. Mnohoghich na kusy rozsekali, a ostatnjm škoro wsecku laupěžj pobrali.

Z Neapole 24 jārj. Prawě tu chwili z Palerma přicházj zpráwa, že se Waleta Angličanům na kapitulacy wzdala. Francouzové, genž do zajetj přissli, nebyli giž na Walete sylněgši než 1700 mužů, ostatnj wšickni smrti possli. Hlawnj přjčina, že se Francouzové nē nadále wzdali, byla ta, že Neapolitánj Francouzskau lodj zagali. Tato lodj byla naložena wšelikau potravau w dostatku.